

Къабарты - Малкъар кыйматлы даталаны кыуанч жалда белгилегенди

Газета издается на балкарском языке с 1924 года.

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ЗАМАН

Барз кюн, 2014 жылны 3-чю сентябрь № 175 (19596)

Багъасы 10 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

САУГЪАЛАУ

Кыйынларына - тийишли багъа

Къабарты-Малкъар Республиканы Къыраллыгыны кюннде Правительствону юйюнде кыуанчлы жыйылы болганды. Анда республиканы Башчысы кыулулгун болжалы жалда толтурган Юрий Кокос кырал саугъаланы кыуанчлы жалда бергенди.

ын кезилени да эсде тутаргъа тийишли болганын чертгенди. «Къабарты-Малкъарны тутучулугун, алгъа барыун жалчыяр ючюн, кесперин амай корешген

сёзюнде. - Сизни жетишиллеригиз тутугъан жерибизни айныгына шакъатлык этгенди. Ишине жууаплы кёздан кырагъан, республиканы келир кюн ючюн кыйгыргъан адам уллу бийиклеге жетилген шарт кёргозгенсиз». Кокос быйыл Култураны жылы болганын да эсертгенди. Ол бу сферда ишленген адамны адеплигин, кыйлыгын, ич дунясын кырагъанларын чертип, алгъа жоерк ырызлыгын айтханды. «Култура кылай болурга керекди? Бу соругъа жууап тапкан кыйынды. Тюрлю-тюрлю халкъланы, жамауатланы, тарых кезилени бир марда бла ёнчелерге жарамдыды. Къалайдан башланады культура эмда къалайда бошлады ол? Аны анылагъан да тынч туюлдо. Болсада адамлык даражасына келишмеген шартла бардыла. Културасы болган адам башкалагъа хурмет этерки, хата келтирмейди деп кыйгырылды. Ма аны ючюн республикада жашагъанлагъа жамауатда, юююзде да культурагъын тас этмеги деп тилерик эдим. Юйююзде, арбазыбада, орамлада, солу жердеде, жоллада, черкелени жагъаларында тазалык – бу затла кёргозгенди бизни культурабызны. Белгили бизнес айтханы, культура адамлыкны ёлчемди, - деп чертгенди ол.

Ол бек алгъа жыйылгъанлыны Къабарты-Малкъарны Къыраллыгыны 93-жыллыгы бла алгъышлагъанды эмда бу байрам жылдан-жылга магъананы бола барганын чертгенди. «Ол, республиканы кыраллыгы тохташкан онжылыкъланы ичине политика

эмда экономика торленуени белгиси болуп кылай, бизни халкъларыбызны тарых жолун кёргозген кюндо», - дегенди. Юрий Александрович республиканы тарых жолуна да тоз багъа берирге, жетишимле, хорлама бла бирге халкъга кыйы

хар тёлуге да хурмет этерге болчубуз», - деп къошанды. Республиканы оноручу бу байрам кюнне кырал саугъалагъа тийишли болганын алгъышлау иги тёре болганын чертгенди. «Мында белгили адамла жыйылгъандыла, - дегенди ол андан ары

(Ахыры 2-чи бетде.)

Алгъышлаула

Къабарты-Малкъар, кыйынлыкъланы онглап, тутучулугу айныуну жолуна чыкъгъанды

Багъалы шухёла!

Къабарты-Малкъарны Къыраллыгыны 93-жыллыгы бла сизни жорегимден кызыу алгъышлайма. Биз бу байрамны социальный эм политика тутучулугуну болумунда эмда келир заманга таукел кырап тобейбиз.

Юйюлюкде республика, заманын чырмауларындан эмда кыйынлыкълардан жетишилми кытулуп, тутучулугу айныуну жолуна тохтастанды. Быйыл экономиканы баш магъаналы белюмлеринде производствону ёлчелери ёсгенди.

Социальный кыатылыкны болдурмагъа, финанс системаны оюлуудан сакъларгъа кылуубуздан келгенди. Кыралны социальный борчлары толусунай толтуруладыла. Битеу ол затла халкъбыз Руссей Федерацияны кёп миллетли бириктен юйюрюнде жашауну жагъа стандарларына алжасууз барлыгына мюненирадыла.

Сыйлагъан жолубуздан тоймай, кыйматлы экономиканы кюлю нурдорунда шёндюго заманга келишген Къабарты-Малкъарны кыруулушун бардырыгъа кылуубуздан келигине, аны ючюн кючюбюз, билимбиз, таукеллибиз да жетеригине ийянама. Инвесторлагъа, бизнесге бла

предпринимательствого андан ары айныргъа тап онгла кырагъа кореширкибиз.

Къабарты-Малкъар Руссей Федерацияны тенг аркиликли субъектиди. Аны экономика эм билим онлары уллула. Ол шёндюго заманга келишген демократиялы прова кыралны кырау жагы бла битеурусей процессте тири кытышанды. Республика Руссейни оноручларыны кыралны сейирлерин кыты кыруулау, аны жалынкакысызлыгын кючлендирюу жагы бла маддарланы ырады, ол ызын кабыл кёреди.

Быйыл - Култураны жылыды. Биз тарыхыбызны, миллет адет-тёрелерибизни, маданиятыбызны сакълар, жамауатбызны ниет жагы бла саулукулугу этер, билим берюуде, гражданд патриот ниетледе юйретюуде бийик жетишимле жетер ючюн кылуубуздан келгенин аяркъа туюлбюз.

Къабарты-Малкъарда жашагъананы байрам бла энтте да бир кере алгъышлайма, саулуук, мамырлык, тынчылык эм ырахатлык тежейме.

ЮРИЙ КОКОС,

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны кыулулгун болжалы жалда толтурган.

Хар жагы бла да иги кёрюмдуге болдура барасыз

Къабарты-Малкъарны хурметли жамауаты Республиканы кюнне бла сизни жорегимден кызыу алгъышлайма!

Озгъан жыланы ичине регионун тарыхында кёп махтолу, аны бла бирге уа кыйын да кезилери болгандыла. Алай бир зат баямды: Къабарты-Малкъарны халкълары 93 жыл мындан алгъа тоз тарых сойуу этгенди. Ол аспаны маданиятыра, экономика эмда социальный онглорын жашауда бардырыгъа себеп болганды.

Юйюлюкде республикада жамауат-политика болумун тутучулугу этюуде, граждандынкы кюркъусузулукъларын жалчытууда уллу жетишимле болдурландыла. Мында федеральный власть органды бла бирге жагъа иши жерле кырау, адаманы кылоайлыкъларын игилendirюу жагы бла бир кыауум мадара этиледи. Округда

кырауа тургъан рекреация кластерни чеклеринде туризм жетишилми айны барды. Тарых эм этнокультуралы байлыкъланы сакълар жагы бла да кёп зат тамоланды. Ол а Култураны жылында артыкда магъаналды.

Тутучулугу эмда келишулюк айынуу жолунда регионун алыкъа кёп хорлама сакъларына биз ишкисибиз. Болдурлулгун жетишимлеге да кышты, Къабарты-Малкъарны халкъ мындан ары да Ата журтубузу эмда кёпмиллетли росейли халкъны жашауну тийишли колешюн кышарыны толусунай ийянама.

Сизге, багъалы шухёла, насып, саулуук эмда монглук тежейме!

Сергей МЕЛИКОВ,

РФ-ин Президентини Север-Кавказ федеральный округда толугу аркиликли келечиси.

БАЙРАМ

Хар къайда да жарыкълыкъ, чомартлык, ёхтемлик

Биринчи сентябрде Къабарты-Малкъарны Къыраллыгыны кюнне, Нальчикни 290-жыллыгына эмда Билимни кюнне жораланып уллу да, сейирлик да байрам болганды. Республиканы бла шахарны оноручлары анга уллу магъана бергенери, тынгылы да хазыранганы олар ючюн хар къайда да кёрюнот тура эди. Аны кёпле эслегенди - кыуанчланы белгилуге кытышханды, бош солургъа чыкъгъанла да.

Гюлле салыу

Ол аламан даталагъа аталгъан ишле эртенликде сагъат он бола Нальчикни культура эм солугу паркында Емюрюк отну кытында башлангандыла. Бери Улуу Ата журт урушуну, урунууду да ветеранлары, нальчикчиле эм

шахарны кыонакълары, жууаплы кыулукулугула, жаш адамла да кёп санда келген эдиле. Аланы Нальчик шахар округну администрациясы башчысы Мухамед Кодзоков алгъышлагъанды. «Биз барыбыз да бириксек, шахарыбызны сойсек, байрамларыбыз бютюн кёп болукулугула

рына ийянагъыз», - дегенди. Андан сора жыйылгъанла тюрлю-тюрлю урушлада жоюлгъан

аскерчилени, бир минутту шож сюепил, эсгергенди. Емюрюк отха гюлле салгъандыла.

Ол кюн Миллет музейни алында парда 1941-1945 жыллада Улуу Ата журт урушда ёлген нальчикчилеге ишленген эсертмеге да салынгандыла гюл къысымла.

Тимбора Мальбаховха - эсертме

Республикада отуз жылдан артык заманы башчылык этип тургъан Тимбора Кубатевич Мальбаховха Къыраллыгыны кюннде эсертме ачылгъанды. Ол кюн белгили политика эм жамаут кыулукулугуну эсерирге КъМР-ни Башчысыны кыулулгун болжалы жалда толтургъан Юрий Кокос, Тимбора Кубатевич бла кёп жыллары ишлегенле, жууукълары, аны уста тынгъанла, танымагъанла да келген эдиле.

(Ахыры 2-чи бетде.)

БАЙЛАМЛЫКЪЛА

Юрий Кокос Правительствону юйюнде Иорданиядан делегациягъа тубегенди

Тыш кыраллы делегацияны кыаулуунда белгили кырал эм жамаут кыулукулугула, право нызамны сакълануу структураланы келечилери, бизнесменле да бардыла. Къабарты-Малкъарны бла Иорданияны Хашимит Королествовуну араларында сатыулау, экономика, билим берюу, туризм, культура, кыруулуш эмда башка байламлыкълар кырауну вопросларына кыралгъанды.

Юрий Кокос эки жагъа байламлыкъланы кючлерге кереклисин чертгенди: «Мен Иорданияда кёп кере болганын. Ол сейир, аламан кыралды. Аны ара шахарында кыонакълары адманла жашадыла, ала жаз жый мындан алгъа бизни бир журтларыбызгъа болушук этгенди. Эки кыралны да башчылары араларында шухёлук байламлыкълар кыралгъанлары артыкъда магъаналды. Ала мындан ары кючленер ючюн кыолдан келгени этерге тийишлиди».

Алман шахары мэри Акел Мох'д Балгъаджи делегацияга этилген кыонакълары ючюн Юрий Кокоска ырызлыгын билдиргенди эмда Иорданияны патханы Абдалла ибн Хусейндан салам бергенди. Ол республикагъа жолукулугъа тап заман сайланганын белгилегенди: «Биз Къабарты-Малкъарны Къыраллыгы белгиленген байрамлагъа кытышханды. Белгили кырал эм жамаут

кыулукулугу Тимбора Мальбаховху эсертмеси ачылгъаны уа кёпобозге жетгенди. Къабарты-Малкъарда тамалагъа хурмет этилгени кёрюнот турады», - деп чертгенди ол.

Кыонакълар жолда жюрююню жорукъларын жалчыткан полициячиланы ишери бла шагъараларыне сойгенлерин эмда Нальчикни бла Алманы араларында самолётла учуну кырауну вопросларын сюендиле. Болсада республиканы айынуу алимлеге, илмулга берилген магъанагъа кёре болады. Х.Бербеков ала Къабарты-Малкъар кырал университетте кынакълары билим алырха, сыйаулу специалистле кызындадыла битеу онгла кыралгъандыла. Иорданиядан бу вузуда окугъан студентлени ючюн экиси бизни бир журтларыбыздыла.

Жолукулугуну чеклеринде Нальчик шахарны бла Алманы араларында бирге ишлену юсюнден келишимле кып салынганды. Анда эки жагъа да фидайлы инвестиция провалени уллу кыаууну жашауда бардырууну юсюнден айтылды.

Делегация Къабарты-Малкъарда энтте бир нечча кюн турлукулугу. Ала Элбрусну тийресине барлыкълары, бир-бир министрстволаны бла ведомстволаны башчылары бла тобеширкилери белгиленди.

КъМР-ни Башчысыны кыулулгун болжалы жалда толтургъаны пресс-службасы.

Концерт

1-чи сентябрьде Жашил театрда, хар замандача, Къабарты – Малкъарны Къыраллыгыны кюн-не жораланып, байрам концерт болганды. Ары республиканы Башчысыны къуллугун болжаллы халда толтурган Юрий Коков, Парламентни Председатели Чеченланы Ануар, Нальчик шахарны мэри Мухамед Кодзиков эм башха къуллукчула, министрле да келген эдиле. Къаруучу уа алгъадан окъуна залны толтуруп, концерти алай сакълаганды.

Келлениулок

Уллу-гитче да зауукълукъ тапхандыла

Озгъан ыйкъ кюн Нальчикни культура эм солу паркны баш аллеясында уллу байрам болганды. Ары келгемиле духовой оркестр жарыкъ макъамла бла тубей эди. Хар адам да, саханы алына келип, теперге, ойнарға, художникке кесини суратын ишлетирге боллукъ эди. Андан сора да, алайда миллин, торлю-торлю миллет ашарыкъланы, костюмпланы, къылдан усталаны, суратланы кёрмочю да къуралгъан эди.

Шашка, шахмат ойнарға, стол теннисден эриширге, гирля кётюрюрге сюйгенлеге да алай онг бар эди. Сабийлеге уа алайдан узакъ бармай аттракционла ишлендиле. Нальчик шахар округну администрациясыны башчысы Мухамед Кодзиков республикабызны

культуры, «Филка», «АуРус», «Лилия» предпритиятла кеслерини продукцияларындан кёрмочле къурагъандыла. Алайда окъуна къыла торлю-торлю голледен къысымла этип сатхандыла. «Къууанч» кафе уа, хар замандача, байрамға келгенлеге сыйлагъанды. Анда къырлангъан кюй уагъа нальчикчиле эм шахарны къонакълары да сейрге къалып кырай эдиле, хар бири да аны кёрюп, татыун сынарға сюйгенди. Анда ишленлеге солугъанганы дагъыда хумужу хычине, шиллик, татлы суула, кётелле бла сыйлагъандыла. Шахар администрацияны тындан да локумла, бишлакъ, бишген эт да юлешингенди.

«Къууанч» кафе келгенлеге сыйлагъанды. Ара шахарны 290 жыллыгына аталгъан ишле эрттен бардырылгъанларын, из бу аладан бири болгъанын тертип айтханды. Сиз бютюн заманыгъаны зауукълукъ ётюрюк, эржимей тур, къууанып кетер ючюн, администрацияда ишленгенле кёллеринден келгенни амангъандыла –дегенди. Керти окъна, алай болгъанды. Зеленхоз, Декоративные

«Татуланы сабийлери» телсеу ансамбль, Зашакуланы Розалия, Владислав Скворцов, Залим Кумчмазов, дагъыда башхала уа жыйылгъанлары аруи жырлары, телсеулерни бла къуандырыгъандыла. Сабийлени уа кертисини эриктирмей тургъандыла. ХОПАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгъанды.

Сахнагъа бизни артистле бла Авраам Руссо да чыкъгъанды

Байрам ингири къурагъанганы баш борчалры бу акъылны кёргозген эди: Къабарты – Малкъар мындан ары да жаланда Россини башха халкълары бла бирге айтырды. Аны сахнада экилерини герберини, байракларыны суратлары да айтып тургъанды. Бек алгъа уа къаруучу алына республиканы филармонияны Борис Темирханов башчылыкъ этген симфониялы оркестрини музыкантлары, Музыка театры бла СКГИИ-ни хорлары чыкъгъандыла. Альберт Хусреенов Владимир Молочу «Мой край Кабардино – Балкария» даген жырын айтханды. Жетпеланы Мустифири «Элде байрам» даген чыгармасын да сокъгъандыла. Сора кезиу сабийлеге жетгенди. Аланы бир къаууму, ары жасалгъан вагончукъ бла келип, залдагъыла шарла бергенди. Сабий театры клоунлары, «Шагди», «Нальчук», «Ассорти»

Халкъланы араларында шу ёлхлукъну темасын андан ары къырал телсеу коллективле да бардыргъандыла. «Балкария», «Кабардинка», «Терские казаки», бир бирин алаша, кеслерини номерлери бла байрамгъа жарыкълыкъ, къуат бергендиле. Жырчылагъа да къаруучу къууанчы тюбегенди. Тейпеланы Алим, Ольга Сокурова, Текуланы Амур эм Черри Наурузев эрттен белгиле жырларын эшитиргенлеринде, залдагъыла аланы биргелерине жырлагъандыла. Алгъадан да айтылып турлугъан эди республиканы байрам концертине росей эстрада ны жупдузлары да къошулукълары. Бу жол Авраам Руссо келгенди. Ол «Обручённая», «Касабланка», «Далеко – далеко», «Знаю» даген эм башха белгиле жырларын эшитиргенди. Ал кезиуде Жашил театрыну уллу, кенг да сахнасында ол кеси жангыз азылкъ этгенча кёрюнгенди. Сора жырычы кон-

церти алында тепсеген къызчыкъланы ары чакыргъанында, ала анга берекет бердиле. «Мени балетим» деп Руссо жаш артистлени багъаларын чыгъарганды, алагъа бурулуп, баш да ургъанды. Сабийле уа сюйген, билген жырларыны макъамларына аруи, бирча къымдайды, ала жырчы бла алгъадан репетиция этгенча эди. Ол кезиуде залда жаш къызла да тепсегендиле, бирле уа, къолларындан тутуп, сахнада болгъан ишге ырызбыз дегенча ары-бири чачыкълагъандыла. Концерт «Мени Къабарты-Малкъарым» даген жыр бла бошалгъанды. Ол кон республиканы байрамына жоралангъан мероприятияланы санында эм ахыры Абхазияны майданында боллукъ эди. Кече сагъат тогузда башлангъан, узакъгъа созулгъан салютла шахарны жарыгъандыла. САРАКУЛАНЫ Асият.

БЮГЮН - ТЕРРОРИЗМГЕ КЪАЖАУ БИР НИЕТЛИЛИКНИ КЮНЮДУ Бирлик болгъан жерде муратла терк толагъыла

Терроризмге къажау бир ниетлиликни кюнюне аталды, РФ-ни Ич ишле министрствосуну Нальчик шахарда управленисны къуллукчулары «Кавказ» санаторийде солугъан сабийлеге акция къурагъандыла. Ала чакыргъан клоунла, торлю-торлю конкурсла, эришуле кырап, бирлик болгъан жерде кесини муратына жетишген тынчыракъ болгъанын кёргозгендиле. Терроризмге къажау бир ниетлиликни кюню уа, Бесленда 2004 жылда болгъан къуагъагъа аталып, арт жылда белгиленди. Ол заманда аманлыкъчыла школгъа Билимни кюнн болгилерге келген сабийлени жерге алгъан эдиле. 3-чю сентябрьде уа коч структураланы келчилери аланы эркин этгендиле. Операцияны кезиуонде эмда жесирле аманлыкъчыланы къолунда болгъан юч кюнню ичинде 330 дан аслам адам ётюрюлгенди.

Жай каникуланы ахыр кюнлеринде уа «Кавказ» санаторийде Волгоград областыдан къыйын жашау болумгъа тюшген, къолайсыз юйорледен, коррекция школладан, реабилитация арадан жаш адамла солуй эдиле. Бу акция алагъа аталгъанды. Аны къурагъанладан бири управленисны оператив-тинтиу информация жаны бла белюмюню таматасы, полицияны капитаны Анна Захарованы бизге айтханына кёре, быллай сабийлени юйрету артыкъ да магъаналды. «Мында къолайсыз, къыйын жашау болумгъа тюшген юйорледен балала жыйылгъандыла. Ала жашуларында игилики кёрмегендиле, алагъа ата-ана жылыулукъ, соймеклик жетпейди. Алай эсе уа, аланы поз метиде юйрету бютонда къыйматлыды. Быллай тобеишуледе ала, ата журтларын сюерге, буукълукъларгъа къатшымызгъа, аманлыкълардан керти турургъа юйрениркидиле», –дегенди полициячы.

Солугъанланы арасында сабийчилик, таматарыгъа да бар эдиле. Клоунла къурагъан оюнлагъа аладан бирлери сюйюп къошулгъандыла, алай уянып, буюгъуп, аржа тургъанла да аз тюйюл эдиле. Болсада ахырына ала да, аязгъанча болуп, оюнлагъа къыйшып башлагъандыла. Анна Захарова сабийлеге Бесленда болгъан къуагъаны кююкден да айтханды. Ол, терроризм келтирген къыйынлыкъгъа къажау турургъа кереклисин белгилеп, Ирина Яненсонну «Памяти трагедии Беслана» даген назму-сун окурткъанды.

Ызы бла полициячыла сабийлеге татлы саугъаланы юлешгендиле. Теракта ёлген сабийлени бла таматаланы хурметине уа, тереде болуучууача, кёрге акъ шарлары уюргъандыла. ТИКАЛАНЫ Фатима. Суратла авторнудула.

ТЮРЛЕНИУЛЕ «Хорошидле» хакъ төлеуден бюджетчилеге ётерге боллукъдула

«Известия» билдиргенине кёре, келе тургъан жылдан тебирер, «Тёрлеле» окулгъан студентле бюджетни эсебинде окулгъан жерлеге кёрерге онгла табаргъа боллукъдула. Алай тюрлениуле кийирки планы барды Билим берюню эм илмуну министрствосуну –Адамлыны орталыкъ усталыкъ эм билим билем берген окулгъу программала бла хакъ төлеп окулгъан адамланы хакъ төлемей окулгъа кёчюрюню журтгъу» даген, жашауда бардырыла тургъан буйругъуна этилген тюрлениуледе. Жашауда бардырыла тургъан хакъ төлеп окулгъан хакъ төлемей окулгъа кёчюрюню деп заявление берилгенде окулгъу академия жаны бла борчу болмагъа керекди, экзамелне жаны бла да. Андан сора да, заявленианы берирге дери эки семестрни экзамелнерин «отлично» багъала бла берирге керекди. Ахыр кёрюмдону тюрлениулеге боллукъду «отлично» даген багъагъа «хорошо» даген багъаны къошуп. «Студентлени жетишимлеге кёлдендир муратда министрство бир бөлех тюрлениуле этгенди. Энди алай онг, кюру «отлично»

келден» сора да, экзамелени «хорошо» багъалагъа тийиши бергенлеге да берилди. Статистика шартла ачыкълагъанларына кёре, ол мадар студентлени бир къауумдан башхасына кёрерге (башха усталыкъ алыр ючюн) онг береди. Алай бла иги окулгъа итиндиллик жагъы махничим къуралды, «окулгъу» даген багъа алыну орнуна, деп аныгъатландыла Билим берюню эм илмуну министрствосуну, пресс-службасында. Окулгъуланы хакъ төлеп окулгъан хакъсыз окулгъа кёчюрюню юсюнден онуну вузну комиссиясы этеди. Онуну эте туру пол неда башха кандидатланы кесперинден студент союзу айтханы да эсе алынады. Окулгъуучу жыл саны жетишимлеге эсе, ону этгенде аны атасын, анысын да эркин этдиле онуугъа къатышыргъа, андан сора да, вузну ата-анала советини да. Бир бюджет жерге эки неда андан да кёл кандидат дау эте эседе, иги окулгъангъа бериледи ол жер, андан сора да ол жамават, илму эм культура ишледе да жетишимли болургъа керекди. «Он окулгъа итинилуокде

этилген биринчи атламды. Окулгъа ашы жетишимле болдургъан студентге онг берирге керекди бюджет жерлеге кёрерге, алай жерле бар эседе. Битеу алып айтсакъ, студентни окулгъа жетишимлерине эсе бургузга керекди. Билер ючюн, ол, кертиси бла да, окулгъа таргъанганын бла къалгъанын, дегенди «Высшая школа экономики» даген илму-излем институту Билим берюню айналыну Институттуну директору Ирина Абанкина. Москваны федеральный техника институтуну ректору Николай Кудрявцев, битеу алып айтханда, министрство жаныды, алай эсе да, бюджет жерлени санын а кёбейтирге керекди, дегенди. «Бизнес-сообществону илемеине кёре, шендю ишчи кырауры эм бардырырға къаллай специализисте керек болгъанларын эсге алырғъа, окулгъа бюджет жерлени асламасын алагъа берирге керекди, шендю бек кереклиси-олак. Хакъ болумгъа окъуна жетдиргендиле», –дегенди Кудрявцев. «Известия» газетден кёчюрюлуп басмаланады.

Къайгырыу Амбулатория тапландырылады

Хасанины амбулаториясыны мекяны салынганганы иги кесек заман болады. Арт беш жылны ичинде уа анга хазне ремонт этилмегенди. Болсада анда ишленген врачла, медсестрала да макхемени таматасы Соаяланы Валлины башчылыгында журтну ичинде, тышында да

тизгинчиликке бек сакъдыла. Ма бусагъатда да багъу учуржедияны башында къыжал жангартыла, анга болу салына турды. Ол ишлени уа заводующий кеси ахчасына бардырады. ДАЛХАТЛАНЫ Марзият. Суратны автор алгъанды.

КЪУРУЛУШ

Нартанда – жангы спорт комплекс

Чегем районну Нартан элинде жангы физкультура-саулык саклау комплекс ишлеп башлаганды. Аны къууучы халда ачылууна Парламенттин спикерини биринчи орунбасары Руслан Жанимов, Правительствоу башчысыны орунбасары Руслан Фиров, спорт министр Аслан Адаунов, къурулуш эмда жашау жуктук коммунальни мюлк жаны бла министр Анзор Туткузов, районну бла элини администрацияларыны башчылары, спортну ветеранлары, элимде да кыташкандыла. Руслан Фиров, Нартанда кел белгилени спортчула, маданиятда куюлук этгенле чыккыанларыны белгилей,

жыйыгылганы комплекс ачылганы бла алгышлаганды. Районну башчысы Каншоуби Ахохов бу ишде республиканы властвлары улуу советлик этгенлерин билдиргенди. Объектин директору Леонид Пазов а бу мекам зиллиге улуу магыяны тухтанын, спорт бла курошереге кепле сойгенлерин, аны ючюн ала эгинде дери Нальчикте барып турганыларын четтенди.

Комплекс 540 квадрат метр болганы спорт залдан, гитче залдан, жарау этереге керекле турганы эки отуадан къуралды. Тренерлени бла медицина ишчилени кеслерини кабинеттери бардыла. Кийинирге, жуууруга да энци жерле бериледи. Энди жаш спортчула эздоом эм грекмир тутушуу бла профессионал даражада курошаллыкдыла. Анды бир жолула 80-100 адам жарау атылганды.

Дарья ШОМАХОВА

КЪМР-ни Басма эмда асмамлы коммуникация жаны бла кырал комитетини пресс-службасы. Суратла авторундула.

Нарт оюнла

Тереге айланган нарт оюнла бу жол бла бешинчи кере бардырылдыла. Ала Огъары Малкъарда, Бзынгыда, Бабуентде да этгенди. Бу жол а аны башламчылары Чегем аууунда закый поэтибиз Къулий Къайсынын Эл-Тюбюнде ата юйюню арбазында бардырырга оюулашкандыла. Аны да ары келгенле жюз атлаам деген проекте кере ишлене турганы хунары да къерреле деген хыйсапдан этгенди.

Къулий Къайсынын ата юйюню арбазында...

Бзынгыла сабийни бешикге салыну адетин айтхандыла.

Огъары Малкъарны командасыны къуулушу.

Чегемлиде да, улуу голпан бла бозаны къолгъа алып, киеуге, келинге, къонкъгъа да алгыш айтхандыла. Кенденчелини акъсакълары да ападан артка кытламагандыла, бабуентчиле уа жырлап алгыш этгенди. Алагъа уа жаш адамла къошулуп, жырлап, теспеп, заууклук талхандыла.

Чегемлиде да, улуу голпан бла бозаны къолгъа алып, киеуге, келинге, къонкъгъа да алгыш айтхандыла. Кенденчелини акъсакълары да ападан артка кытламагандыла, бабуентчиле уа жырлап алгыш этгенди. Алагъа уа жаш адамла къошулуп, жырлап, теспеп, заууклук талхандыла.

Нарт оюнаны биринчи кесги аны бла бошды. Байрамны ахырында алагъа келгенле бу ахшы ишни къураганы атылары тура этгенди. Аланы атыларыдан Тетулуны Хадис селешгени эмда уауап элден келгенни барны да, бютюдде бег а Батынаны Абдулкерими юйюрюне, йосап этгенди. Оюнаны экинчи кесги миллет спорты жораланганын, ол 28-чи сентябрде Огъары Малкъарда бардырылганы да билдиргенди.

Анда сора 1600-метрлик жолда экижыллык атылары араларында Амман шахарны мезрин саугасы ючюн эришуле баргандыла. Хорланмы Разван Гунюну «Черный Дрозд» деген аты болдуранды. Аны Хизир Карим юйретеди. Сюрген а мастер-жокей Денис Суханов этгенди. Хорлам болдуруга гынга сауганы Иорданияны Хашимит Королевствосу арасыра Амманны мэри Ахель Бельгаджи бергенди.

«Алтын юз арты» деген сауга ючюн а ючжыллык атла 1600 метрге чалхандыла. Бу эришуле энци ишли Заур Секреков мор белги Джаннат аты аны болганды. Тогъузууну чабуулуга ючжыллык эмда ападан жыл саны бла абадан онбир ат кыташканды. Аланы бирлери 2400 метрге чалханды. Бу чарште кыташканды асмамлы тышымдан келгенле эдиле, аны себелли бу жол биринчи къаумда тереги сауга Нальчикде кытламаганын да аныларга болууду.

Анда сора бек багъалы саугала ючюн эришюне кезюу да жеткенди. КЪМР-ни Башчысыны саугасыны алыр ючюн, Север Кавказда онын бек иги ючжыллык ат чыкканды. Биринчи кезюуде ала экижюлетрик жолуу этереге керек эдиле. Бытыр Ингуштиядан келген ат хоржай турганылай, ахыр метрлерде Заур Секрековну Виктори Фейсиси алгъа чыгып, аны озганды.

Бу жол да алай болуп деп сыйып саклап турганыбыз. Алай да болганды. Бытыр «Элбрусну сауга» алганы мор белги жашат Джудат жорланганды. Алай ол буыл, КЪМР-ни эл мюлк министрини саугасына дагы эки бирин къошулуп, аны айтырды. Энци болуп финиште Заур Секрековну Бельграно аты жеткенди, ючюню Ингуштиядан къаралды Миррор Дойт келгенди. Ат Багаудин Тунгоевду.

ХОПАЛАНЫ Марият. Суратла (башында) чегемлиде алгыш этдиле.

Чарш

Атла уа атылып бара эдиле

Республиканы итподромда, КЪМР-ни Кыраллыкыны юнюне эмда Нальчик шахарны 290-жыллыкына атылып, ат чарш болганды. Бек сыйлы сауга – Элбрусну кубогу ючюн эришуле Къарачай-Черкесден, Чечен эм Ингуш республикадан, Дагыстандан, Ставрополь эм Краснодар крайлардан, Къабарты-Малкъардан да ити кесек ат кыташканды. Къурулуш элде, хар заманде, кел эзиле. Аланы араларында уа КЪМР-ни Парламентини эм Правительствоу келечилери да болгандыла.

Анда сора бек багъалы саугала ючюн эришюне кезюу да жеткенди. КЪМР-ни Башчысыны саугасыны алыр ючюн, Север Кавказда онын бек иги ючжыллык ат чыкканды. Биринчи кезюуде ала экижюлетрик жолуу этереге керек эдиле. Бытыр Ингуштиядан келген ат хоржай турганылай, ахыр метрлерде Заур Секрековну Виктори Фейсиси алгъа чыгып, аны озганды.

Бу жол да алай болуп деп сыйып саклап турганыбыз. Алай да болганды. Бытыр «Элбрусну сауга» алганы мор белги жашат Джудат жорланганды. Алай ол буыл, КЪМР-ни эл мюлк министрини саугасына дагы эки бирин къошулуп, аны айтырды. Энци болуп финиште Заур Секрековну Бельграно аты жеткенди, ючюню Ингуштиядан къаралды Миррор Дойт келгенди. Ат Багаудин Тунгоевду.

Хорлам болдуруганла.

Чарш экономика илимуланы доктору, Российн Эл мюлк академиясыны профессору, абаз-арыб жюкудот къылымдуруланы эм организацианын ветераны Юрий Агирювну 75-жыллыгына аталганы сауга ючюн эришуледен башланганды. Алагъа экижыллык атла кыташкандыла. 2800-метрлик жолда барысында да терк мор белги Степной Сармат болганды. Ол «Малинкой» ат заводданы. Аны мастер-тренер Аслангери Алоков юйретеди, сорган а мастер-жокей Алим Кажаров этгенди. Къабарты-Малкъар Республиканы Кыраллыкына жорланган сауга уа Каптулшаны Мырзабек чапырганын юл белги Би Белтоса жетгенди. Нальчик шахарны саугасы ючюн эришуледе атла 1600 метрге чалхандыла. Атты экижыллык аттан бек ючюле Матрико Сют, Сани Ляик эмда Скай Ан болгандыла. Хорланмы уа сартыдылмай Тойк Ер Марк болдуруганды. Ат «Элбрус» ат спорт клубданы. Аны биринчи категориялы тренер Мурат Гопчаев юйретеди, мастер-жокей а Казбек Хамизовду.

Анда сора бек багъалы саугала ючюн эришюне кезюу да жеткенди. КЪМР-ни Башчысыны саугасыны алыр ючюн, Север Кавказда онын бек иги ючжыллык ат чыкканды. Биринчи кезюуде ала экижюлетрик жолуу этереге керек эдиле. Бытыр Ингуштиядан келген ат хоржай турганылай, ахыр метрлерде Заур Секрековну Виктори Фейсиси алгъа чыгып, аны озганды.

Бу жол да алай болуп деп сыйып саклап турганыбыз. Алай да болганды. Бытыр «Элбрусну сауга» алганы мор белги жашат Джудат жорланганды. Алай ол буыл, КЪМР-ни эл мюлк министрини саугасына дагы эки бирин къошулуп, аны айтырды. Энци болуп финиште Заур Секрековну Бельграно аты жеткенди, ючюню Ингуштиядан къаралды Миррор Дойт келгенди. Ат Багаудин Тунгоевду.

ДАЛХАЛАНЫ Марият.

ГИТЧЕ ФУТБОЛ

Ахмет Герговну бла Мурат Табуховну хурметлерне

РФ-ни Наркоконтролну федеральни службасыны Къабарты-Малкъарда управленисы Лескен району Спорт комитети бла бирге, службаны 2004 жылда къулукулалай топтура турганылай ажымла елген ишчилери Ахмет Герговну бла Мурат Табуховну хурметлерне жоралап, гитче футболдан эришуле бардырыгандыла. Аланы къураганы аныла муратлары эришулене юсю бла спортну бу тереги онытыу, саулулук жашау бардырыну оюуларыны жайып, наркоманияга профилаттика этиу эди.

РФ-ни Наркоконтролну федеральни службасыны Къабарты-Малкъарда управленисыны пресс-службасы.

Турнирге республиканы районлардан сегиз команда, ол сайда алты ветеран команда да – «Анзорей», «Нальчик-Сладость», «Атажукин» эм «Союз» – кыташкандыла. Ала барысы да биринчи жерни алыргы итине эселе да, арада шухулык эселе эди.

Болсада биринчи жерге Терек шахардан «Союз» команда чыкканды. «Атажукин» команда – экинчи, «Анзорей» а ючюню жерлени алгандыла. Тертюно жерде уа наркоконтрольчудыла.

РФ-ни Наркоконтролну федеральни службасыны Къабарты-Малкъарда управленисыны пресс-службасы.

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамат

<p>РЕДКОЛЛЕГИЯ: БЕШПАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору орунбасары) КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан (баш редактору орунбасары) ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууялы секретарь) ТЕКУЛАНЫ Хауа (жамауат – политика белимню таматасы) САРАКЪУЛАНЫ Асият (редактура белимню таматасы)</p>	<p>ТЕЛЕФОНЫ: Редакторуны прыемляни – 42-63-01; Баш редакторуны орунбасарлары – 42-38-21; 40-44-82; Жууялы секретарь – 42-66-85; Секретариат – 40-93-62; Корректорлары – 42-63-52; РЕДАКЦИНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Жамауат-политика жашуу – 42-67-68, 42-24-02; Культура – 42-75-82; Социальнай-экономика – 42-66-73, 40-59-18; Жангылыкъ эм спорт – 40-39-93, 42-66-71; Письмола эм реклама – 42-37-94; Тиражманча – 47-31-28; Сурат алычуу – 42-68-72; Бухгалтерия – 42-30-87; Операторлары – 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бла кытагъа жорюгетиле. Къош жамаатлага редакцияны эм ала артка кытагъарыдыла. Газетде басмааланган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келешсеме болуукдыла. Алай айтылган хар зат жоруу. Россей Федерацияны Басма юскелди законуну тыишлиликте материаллары авторлары кеселери жууапышдыла. Редакция авторлардан 400 гетге тизилген (машина бла жазылган 5-6 бет) кезюне алыды. Газет Басмамы эм асмамлы информацияны эркинликте кюрутуу жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияны 1994 жылда 14-июньда регистрация этигенди. Регистрация номер — 0066. Индекс – 51532</p>	<p>Газеттин басмагъа КЪМР-ни Басма эм асмамлы коммуникация жаны бла кырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди. Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмааланганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 33 Газеттин ислерине тапдыруу ючюн КЪМР-ни почта сызканы федеральнай Управленикы жуушдыла Телефонны: 76-01-28, 76-01-10 Газеттин ронинагъа сыгуу ючюн КЪМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жуушдыла. Телефон: 42-69-34</p>	<p>Номерге графикте кере 19 00 сагытка кыю салындыла. 20 00 сагытка кыю салындыла ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЛА: Тикаланы Фатима – дежурыни редактор; Кетенчиланы Зульфия – жууялы секретары орунбасары; Акупуланы Фегуза (3, 4-чю Остие), Бийбикхулави Жаншета (1, 2-чи Остие) – корректорлары. Тиражы 2130 экз. Заказ № 1724</p>	<p>РЕДАКЦИНЫ ЭМ ИЗАТЕЛНИ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5 электрон почта: elbor_50@mail.ru</p>
--	---	---	---	--	---